

Dorota Buchwald

"Człowiek wobec dzumy", Tomasz Bocheński, "Twórczość" nr 1 (1989) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 32/3-4 (114-115), 248

1989

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BOCHEŃSKI Tomasz: Człowiek wobec dżumy. "Twórczość" 1989 nr 1 s. 74-83.

Esej poświęcony literackim próbom zapisu zmagania się człowieka z klęską epidemii dżumy. Autor przytacza wiele przykładów dzieł literackich próbujących oddać walkę ludzi z zarazą, próbujących możliwie najwierniej i najuczciwiej opisać uległość i rozpacz, pokorę i desperację "skazanych" przez los. Szczegółowo analizuje trzy utwory: "Wojnę Peloponeską" Tukidydesa, "Dziennik roku zarazy" Daniela Defoe i "Dżumę" Alberta Camusa. Porównując relacje, autor eseju widzi pewne prawidłowości w przebiegu epidemii, niezależnie od miejsca i czasu, w którym ma ona miejsce. Różny jest tylko zasadniczo sposób opisu zdarzenia. U Tukidydesa jest to chłodna, pozbawiona emocji relacja historyka, u Defoe - paradokmentalny dziennik, u Camusa - fikcyjna powieść-parabola.

BP/114-115/9

D.B.

BOLECKI Włodzimierz: Jak są zrobione cytaty. "Opowieści biograficzne" Wacława Berenta. "Pamiętnik Literacki" 1988 z. 1 s. 3-38.

Jest to swego rodzaju dopełnienie pracy autora artykułu pt. "Historia i biografia" poświęconej "opowieściom biograficznym". Autor analizuje różnorakie sposoby wprowadzania cytatów, kryptocytatów i tworzenia quasi-cytatów w trylogii Berenta. Spojrzenie na przytoczenia z perspektywy zlokalizowanych źródeł prowadzi do wniosku, iż cytaty stanowią w omawianym przypadku odmianę mowy pozornie zależnej, w której nie sposób oddzielić wypowiedzi autora powieści od wypowiedzi przytaczanej, co wiąże się ze szczególną postawą Berenta wobec tekstów z przeszłości.

BP/114-115/10

A.H.